

*Analiza Stanu Gospodarki Odpadami
w Gminie Branice za rok 2019*

Branice, listopad 2020

Spis treści

Wprowadzenie.....	2
System gospodarowania odpadami w roku 2019	2
Realizacja obowiązków wynikających z ustawy przez mieszkańców oraz właścicieli nieruchomości	5
Rejestr działalności regulowanej	5
Ilość zebranych odpadów z terenu gminy Branice w roku 2019.....	7
Instalacje do których zostały przekazane odpady zebrane z terenu gminy Branice w roku 2019	8
Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania w roku 2019.....	9
Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku poszczególnych frakcji odpadów w 2019 roku.	10
Koszty poniesione w związku z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy w 2019 roku.	12
Potrzeby inwestycyjne związane z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminny.	12

WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 3 ust 10 i art. 1 ust. 37 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 2010) oraz poszczególnych innych ustaw, Gminy mają obowiązek dokonać corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi. Analiza jest dokonywana w celu weryfikacji możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania. Analiza dostarcza także informacji o potrzebach inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi, kosztach poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

W analizie znajdują się również informacje o ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy, ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi podlega publicznemu udostępnieniu na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Branicach. (www.bip.branice.pl)

SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI W ROKU 2019

W Gminie Branice właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku na terenie nieruchomości poprzez m.in. gromadzenie nieczystości ciekłych w zbiornikach bezodpływowych, oddzielne gromadzenie ścieków bytowych; zagwarantowanie bezkolizyjnego dojazdu do posesji celem odebrania odpadów; prowadzenie selektywnego zbierania odpadów w podziale na co najmniej następujące frakcje: odpady niesegregowane (zmieszane), popioły z palenisk, leków i chemikaliów, zużytych baterii i akumulatorów, sprzętu elektrycznego i elektronicznego, odpadów wielkogabarytowych, odpadów

budowlanych i remontowych, zużytych opon, odpadów zielonych, papieru i tektury, szkła, tworzyw sztucznych, opakowań wielomateriałowych, metali, odpadów ulegających biodegradacji i przekazywania odpadów podmiotowi uprawnionemu do odbioru, w terminach wyznaczonych. Mieszkańcy zobowiązani są także do umieszczania w odrębnym worku lub pojemniku odpadów nadających się do odzysku; poddawania procesowi kompostowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji z przeznaczeniem do własnego wykorzystania, a w przypadku braku takiej możliwości gromadzenia odpadów biodegradowalnych w pojemniku lub worku przeznaczonym do składowania takich odpadów oraz oddawanie ich podmiotowi odbierającemu odpady. Mieszkańcy powinni także oddzielnie gromadzić odpady wielkogabarytowe i przygotować je do usunięcia w terminach wyznaczonych w harmonogramie wywozu odpadów komunalnych. Wszystkie przekazywane odpady opakowaniowe powinny być oczyszczone z resztek żywności i innych nieczystości. Nie ma konieczności mycia pojemników na żywność z tworzyw sztucznych, jednak zaleca się ich dokładne opróżnienie przez wrzuceniem do pojemnika na odpady.

Gmina Branice zapewnia utrzymanie czystości i porządku na swoim terenie przez wyposażenie nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych w pojemniki i worki do zbierania odpadów. Jeżeli w trakcie użytkowania pojemnika dojdzie do jego uszkodzenia z winy właściciela nieruchomości, wówczas jest on zobowiązany do pokrycia kosztów naprawy lub wymiany pojemnika. Właściciel nieruchomości zapewnia utrzymanie czystości i porządku na terenie nieruchomości poprzez utrzymywanie pojemników służących do zbierania odpadów w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym. Za wyposażenie nieruchomości niezamieszkałych w pojemniki służące do gromadzenia odpadów komunalnych oraz utrzymanie tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym odpowiedzialny jest właściciel nieruchomości. Właściciel nieruchomości zapewnia utrzymanie czystości i porządku na jej terenie przez dostosowanie wielkości zbiornika bezodpływowego do ilości osób stale lub czasowo przebywających na jej terenie, w taki sposób by opróżnianie było konieczne nie częściej niż raz w tygodniu bez dopuszczenia do przepełnienia; podobnie przepustowość przydomowej oczyszczalni ścieków. Rada Gminy Branice ustaliła minimalną pojemność pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości zamieszkałych gdzie zamieszkuje: nie więcej niż 4 osoby – 120 l, od 5 do 10 osób – 2 x 120 l lub 1 x 240 l,

od 11 do 15 osób - 3 x 120 l lub 1 x 240 l i 1 x 120 l, powyżej 15 osób – kontenery o poj. 1100 l, 2,5 m³ lub 5m³ lub więcej w zależności od potrzeb oraz ustaliła pojemność pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości nie zamieszkałych. Rada Gminy ustaliła także częstotliwość pozbywania się odpadów komunalnych oraz przeznaczonych do segregacji i opróżniania zbiorników bezodpływowych i tak ustalono częstotliwość usuwania odpadów:

1. komunalnych nieselekcjonowanych z terenu nieruchomości w cyklu dwutygodniowym,
2. papier i szkło w cyklu dwumiesięcznym,
3. plastik w cyklu miesięcznym,
4. odpady niebezpieczne, w tym sprzęt elektryczny, w cyklu półrocznym;
5. odpady wielkogabarytowe przynajmniej raz w roku,
6. odpady biodegradowalne i zielone od maja do listopada w cyklu dwutygodniowym,
7. odpady niebezpieczne 2 razy w roku;
8. popiół w cyklu dwu tygodniowym w okresie od października do kwietnia.

Uchwałą Rady Gminy Branice nr XXXIX/405/18 z dnia 21 maja 2018 roku uchwalono odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości położonych na terenie Gminy Branice, na których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne od dnia 1 lipca 2018r.

Rada Gminy ustaliła sposób pozbywania się odpadów i opróżniania zbiorników bezodpływowych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego i tak: odpady komunalne, selekcjonowane i nieselekcjonowane, są odbierane od właścicieli nieruchomości, zgodnie z harmonogramem, właściciel nieruchomości jest zobowiązany umieścić urządzenia wypełnione odpadami w miejscu wyodrębnionym, dostępnym dla pracowników podmiotu odbierającego odpady, odpady wielkogabarytowe i niebezpieczne muszą być wystawione na chodnik lub ulicę przed wejściem na teren nieruchomości lub na miejsce wyznaczone do tego celu w zabudowie wielorodzinnej; odpady budowlane i zielone muszą być złożone w odpowiednich pojemnikach i/lub workach,

w miejscu umożliwiającym dojazd pojazdu podmiotu odbierającego odpady oraz nie utrudniającym korzystania z nieruchomości, lub wyznaczonym do tego celu w zabudowie wielorodzinnej. Opróżnianie zbiorników bezodpływowych i oczyszczalni przydomowych odbywa się na podstawie zamówienia właściciela nieruchomości, złożonego do jednostki wywozowej jako podmiotu uprawnionego z którym podpisał umowę, a częstotliwość opróżniania z osadów ściekowych zbiorników oczyszczalni przydomowych wynika z ich instrukcji eksploatacji. Na terenie Gminy zaleca się mieszkańcom kompostowanie odpadów roślinnych powstających na terenie nieruchomości we własnym zakresie i na własne potrzeby.

REALIZACJA OBOWIĄZKÓW WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY PRZEZ MIESZKAŃCÓW ORAZ WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI

W roku 2019 systemem zbiórki odpadów z terenów nieruchomości zamieszkałych było objętych 1274 posesji a z terenów nieruchomości nie zamieszkałych było objętych 106 nieruchomości. Dane pochodzą z zebranych deklaracji i zawierają informacje z deklaracji złożonych przez Spółdzielnie Mieszkaniowe w imieniu wspólnot mieszkaniowych oraz z terenów nieruchomości nie zamieszkałych

Ilość mieszkańców Gminy Branice zgodnie ze złożonymi deklaracjami w roku 2019 wynosiła:

1. Deklarujących zbieranie odpadów w sposób selektywny – 4287
2. Deklarujących zbieranie odpadów w sposób nieselektywny – 5

REJESTR DZIAŁALNOŚCI REGULOWANEJ

Działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości jest działalnością regulowaną w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej. Gmina Branice prowadzi rejestr działalności regulowanej zgodnie z art. 9b, ust 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 2010). W związku z tym, że przedsiębiorcy odbierający odpady są zobowiązani do uzyskania wpisu do rejestru w gminie, w której

zamierzają odbierać odpady od mieszkańców, do rejestru Gminy Branice w 2019 roku było wpisanych 9 przedsiębiorstw odbierających odpady komunalne. Wniosek o wpis do gminnego rejestru jest dostępny na stronie internetowej Urzędu Gminy www.bip.branice.pl

Wykaz podmiotów wpisanych do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych z terenu Gminy Branice w roku 2019.

L p.	Wnioskodawca	NIP	REGON	Numer rejestru
1.	Usługi Komunalne sp. z o.o. w Głubczycach ul. Pocztowa 8, 48-100 Głubczyce	7481002653	530978362	2.04.2012
2.	Remondis Opole Sp. z o.o. ul. Przyjaźni 9, 45-573 Opole	7540333424	530590474	3.05.2012
3.	Remondis Gliwice sp. z o.o. ul. Kaszubska 2, 44-100 Gliwice	6312211431	276253371	4.08.2012
4.	Zakład Usług Komunalnych Jednoosobowa Spółka Gminy z o.o. ul. Przemysłowa 1, 48-200 Prudnik,	7550006342	530544646	6.10.2012
5.	Zakład Oczyszczania Miasta Zbigniew Strach, Korzonek 98, 42-274 Konopiska	5731067524	150628080	7.11.2012
6.	„NAPRZÓD” Sp. z o.o. ul. Raciborska 144B, 44-280 Rydułtowy	6470509158	270658240	9.12.2012
7.	P.H.U. Komunalnik Sp. z o.o. ul. Św. Jerzego 1a, 50-518 Wrocław	7551845613	532468984	11.10.2013
8.	FCC Polska Sp. z o.o. ul. Lecha 10, 41-800 Zabrze	6762157648	357190739	13.11.2014
9.	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Mirosław Olejarczyk Wola Jachowa 94A 26-008 Górno	6571053027		14.09.2019

ILOŚĆ ZEBRANYCH ODPADÓW Z TERENU GMINY BRANICE W ROKU 2019, W TYM ILOŚĆ ODPADÓW Z MBP PRZEKAZANYCH DO SKŁADOWANIA

W Gminie Branice w roku 201 odbiorem odpadów zajmowała się następujące przedsiębiorstwo:

Naprzód, Sp. z o.o., ul. Raciborska 144B, 44-280 Rydułtowy

Z terenu Gminy Branice w roku 2018r. zostało łącznie odebranych 2442,80 Mg odpadów. Zestawienie poszczególnych rodzajów odpadów zostało przedstawione w tabeli poniżej.

Rodzaje zebranych odpadów

Kod odebranych odpadów	Rodzaj odebranych odpadów	Masa odebranych odpadów [Mg]
20 03 01	Niesegregowane odpady komunalne	1154,76
17 01 02	Gruz ceglany	5,44
15 01 07	Opakowania ze szkła	66,72
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	102,98
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	121,36
20 01 99	Inne frakcje zbierane w sposób selektywny	551,76
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	8,18
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglano, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	71,28
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	340,20
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	11,46
16 01 03	Zużyte opony	8,66

Największą frakcją odpadów, jaką wytwarzają mieszkańcy Gminy Branice to niesegregowane odpady komunalne oraz popiół pochodzący z indywidualnych gospodarstw

domowych. W roku 2014 został wprowadzony obowiązek oddzielnego zbierania tego odpadu z uwagi na konieczność obniżenia kosztów obsługi systemu gospodarki odpadami.

INSTALACJE DO KTÓRYCH ZOSTAŁY PRZEKAZANE ODPADY ZEBRANE Z TERENU GMINY BRANICE W ROKU 2019

Nazwa instalacji	Kod odpadów	Nazwa odpadów
Zakład Zagospodarowania Odpadów w Dzierżysławiu RIPOK mechaniczno biologiczne przetwarzanie Naprzód Sp. z o.o. ul. Raciborska 144b, 44-280 Rydułtowy mechaniczno biologiczne przetwarzanie	20 03 01	Zmieszane odpady komunalne
Zakład Zagospodarowania Odpadów w Dzierżysławiu RIPOK mechaniczno biologiczne przetwarzanie Naprzód Sp. z o.o. ul. Raciborska 144b, 44-280 Rydułtowy	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe
Zakład Zagospodarowania Odpadów w Dzierżysławiu RIPOK mechaniczno biologiczne przetwarzanie Naprzód Sp. z o.o. ul. Raciborska 144b, 44-280 Rydułtowy	15 01 07	Opakowania ze szkła
Zakład Zagospodarowania Odpadów w Dzierżysławiu RIPOK mechaniczno biologiczne przetwarzanie Naprzód Sp. z o.o. ul. Raciborska 144b, 44-280 Rydułtowy	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe
Zakład Zagospodarowania Odpadów w Dzierżysławiu RIPOK mechaniczno biologiczne przetwarzanie Naprzód Sp. z o.o. ul. Raciborska 144b, 44-280 Rydułtowy	20 01 99	Inne frakcje zbierane w sposób selektywny
Zakład Zagospodarowania Odpadów w Dzierżysławiu RIPOK Naprzód Sp. z o.o. ul. Raciborska 144b, 44-280 Rydułtowy	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35
Zakład Zagospodarowania Odpadów w Dzierżysławiu RIPOK Naprzód Sp. z o.o. ul. Raciborska 144b, 44-280 Rydułtowy	16 01 03	Zużyte opony

Analiza Stanu Gospodarki Odpadami w Gminie Branice za rok 2019

Zakład Zagospodarowania Odpadów w Dzierżysławiu RIPOK mechaniczno biologiczne przetwarzanie Naprzód Sp. z o.o. ul. Raciborska 144b, 44-280 Rydułtowy	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych
Zakład Zagospodarowania Odpadów w Dzierżysławiu RIPOK mechaniczno biologiczne przetwarzanie Naprzód Sp. z o.o. ul. Raciborska 144b, 44-280 Rydułtowy	17 01 07	Zmieszane odpady budowlane
Zakład Zagospodarowania Odpadów w Dzierżysławiu RIPOK Instalacja kompostowni odpadów zielonych selektywnie zbieranych Naprzód Sp. z o.o. ul. Raciborska 144b, 44-280 Rydułtowy	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji
Zakład Zagospodarowania Odpadów w Dzierżysławiu RIPOK mechaniczno biologiczne przetwarzanie Naprzód Sp. z o.o. ul. Raciborska 144b, 44-280 Rydułtowy	17 01 02	Gruz ceglany

MOŻLIWOŚCI PRZETWARZANIA ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH, ODPADÓW ZIELONYCH ORAZ POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH PRZEZNACZONYCH DO SKŁADOWANIA W ROKU 2019.

Zgodnie z ustawą o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. jako przetwarzanie rozumie się procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych związane są z ich zagospodarowaniem w poszczególnych instalacjach do odzysku lub unieszkodliwiania.

Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w Gminie Branice

Nazwa i adres instalacji	Kod odpadów	Rodzaj odpadów
Zakład Zagospodarowania Odpadów w Dzierżysławiu RIPOK mechaniczno biologiczne przetwarzanie Naprzód Sp. z o.o. ul. Raciborska 144b, 44-280 Rydułtowy mechaniczno biologiczne przetwarzanie	20 03 01	Zmieszane odpady komunalne

OSIĄGNIĘTE POZIOMY RECYKLINGU, PRZYGOTOWANIA DO PONOWNEGO UŻYCIA I ODZYSKU POSZCZEGÓLNYCH FRAKCJI ODPADÓW W 2019 ROKU

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nakłada na gminy obowiązek osiągnięcia określonych w art. 3b i art. 3c znowelizowanej ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 2010) odpowiednich poziomów:

1. Ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.
2. Recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych
3. Recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania

Gmina jest zobligowana do osiągnięcia poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w roku rozliczeniowym. Poziom ograniczenia wyliczany jest zgodnie ze wzorem zawartym w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017r. W sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczenia tych odpadów. Poziom ograniczenia masy odpadów w roku 2019 wynosił 40 % w stosunku do tych odpadów wytworzonych w 1995r.

Faktycznie zeskładowane odpady wylicza się zgodnie ze wzorem:

$$M_{\text{OUBR}} = (M_{\text{MR}} \times U_{\text{M}}) + (M_{\text{WR}} \times U_{\text{W}}) + \Sigma (M_{\text{SRI}} \times U_{\text{Si}}) + (M_{\text{BR1}} \times U_{\text{B1}}) + (M_{\text{BR2}} \times U_{\text{B2}})$$

Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania wyniósł 23,30%

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych

W odniesieniu do poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych Gmina Branice zawsze osiągnęła 100 % poziom odzysku tych odpadów.

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w Gminie Branice został osiągnięty i wyniósł 64,57 % w 2019r. Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych, według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych, w roku 2019 Gmina powinna uzyskać 40% poziom odzysku.

**KOSZTY PONIESIONE W ZWIĄZKU Z FUNKCJONOWANIEM SYSTEMU
GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY
W 2019 ROKU**

Przychody z opłaty za gospodarowanie odpadami	Koszty utrzymania systemu
972 390,77 zł	1 155 661,08 zł

Przychody stanowią wpłaty z terenów zamieszkałych i nie zamieszkałych Gminy Branice za gospodarowanie odpadami. Koszty głównie związane są z usługą odbioru i zagospodarowania odpadów. Ponadto poniesiono koszty związane z wynagrodzeniem pracowników zajmujących się obsługą systemu gospodarki odpadami.

**POTRZEBY INWESTYCYJNE ZWIĄZANE Z FUNKCJONOWANIEM
SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA
TERENIE GMINY.**

W ramach wywiązania się z ustawowego obowiązku zapewnienia porządku i czystości na terenie gminy nie został utworzony dotychczas punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Inwestycja ta umożliwiłaby podniesienie poziomu segregacji, a tym samym przyczyniłaby się do osiągnięcia wyższych poziomów recyklingu zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. i z dnia 14 grudnia 2016r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami frakcji odpadów komunalnych. Uruchomienie PSZOK-u nastąpił w roku 2020.